

Szerző: Mihály István

Oktatási intézmény, kar, szak: Szent István Egyetem, Ybl Miklós Építéstudományi Kar, Építőmérnök szak, Tűz- és katasztrófavédelmi szakirány

Konzulens neve, beosztása: Dombi József, tanszéki mérnök

Külső konzulens: Kovács Sándor, TÚZKERÉK Kft.

Pályamunka címe: Magyar tűzoltókészülék-gyártás története

A magyarországi tűzoltókészülék-gyártás immár több mint százéves múltra tekint vissza. Ez idő alatt forgalomba kerültek különböző kivitelű és oltási teljesítménnyel rendelkező eszközök, azonban ezekről alig találhatók leírások a szakirodalomban. Egy-egy régi készülék beazonosítása bizony sok fejtörést okoz mind a Tűzoltó Múzeumnak, mind pedig a gyűjtőknek.

Mivel magam is szívesen foglalkozom régi oltókészülékekkel, gyakran ütközök az írásos anyagok hiányának problémájába. Időszerűnek láttam egy olyan jegyzet megírását, amely átfogó képet nyújt a hazánkban valaha gyártott készülékekről. Szerencsére nem vagyok egyedül a témában. Segítségemre volt Kovács Sándor barátom, aki szintén szenvedélyes tűzoltókészülék-gyűjtő. Időt és energiát rááldozva támogatott engem a korabeli dokumentációk felkutatásában és saját kéziratait is rendelkezésemre bocsátotta.

Kutatásomat a budapesti Tűzoltó Múzeumban végeztem. Nagymennyiségű iratanyag, jegyzőkönyv és gyártmányismertető áttanulmányozásával sikerült elmélyednem az akkori technikákban, technológiákban. Kiderült, kik voltak a tűzoltó készülékek fejlesztésének előmozdítói és milyen célok mozgatták a készülékgyártás fejlődését. Az írásos anyagok rendszerezése mellett lehetőségem volt a Tűzoltó Múzeum tárgytárában is dolgozni. Számos olyan készülékre bukkantam, melyeket eddig csak leírásokban, reklámokban láttam vagy tűzoltó tiszti oktatóanyagokban olvastam róluk. Ezeket a készülékeket lefényképeztem, ezáltal számos olyan tűzoltó eszközt is bemutatok, melyeket a Tűzoltó Múzeumban jelenleg nem lehet megtekinteni.

Célom tehát első ízben elkészíteni egy áttekintő szakirodalmat a magyar tűzoltókészülék-gyártásról. Ez a dolgozat még nem tekinthető egy kész műnek. Az újabb kutatások során előkerülő tárgyi és írásos leletekkel folyamatosan bővülni fog. Jelenleg is számos ellentmondással állunk szemben. Vannak készülékek, melyből még egyetlen darab sem került elő. Az idő előrehaladtával – eddig nem látott készülékek felbukkanásával – megerősítést nyerhetünk az általunk vélt tézisek helyességére, vagy épp ellenkezőleg, ezek ránk is cáfolhatnak. Ezt a tűzoltó készülék „lexikont” úgy ajánlom laikusoknak, mind a szakmabelieknek, illetve azoknak, akik valaha is eltöprengtek, milyenek lehettek azok a „piros palackok” ötven, száz évvel ezelőtt.